

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.

Abonamente pentru Austro-Ungar.

pe un an: —

24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminică:

patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:

un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

N-rii de Duminică 8 fr. an.

Se poate prenumăra la toate oficiile
poștale precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:

La Administrația "GAZETEI" pe

1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.

pe trei luni 5 C. Cu dusa
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni

12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile se plătesc înainte.

Nr. 155.

Brașov, Sâmbătă, 17 (30) Iulie

1910.

Apropiere.

E plin aerul de zvonuri de îm-
păcare între Români și Unguri, sau
de-o apropiere prietenească între a-
ceste două popoare. Din Viena și
București, dar cu deosebire din Bu-
dapesta să pun la cale felurite știri
despre acțiunea guvernului Khuen
privitoare la chestiune. Unii vor a-
ști, că guvernul vrea să rupă ghiata
și să trateze oficios cu reprezentanții
partidului nostru național, cu cari
altcum Khuen a mai stat de vorbă
înainte de alegeri. Alte izvoare spun,
că Khuen va asculta părerile arhie-
reilor noștri și a altor fruntași, cari
n'au prea luat parte la politică, la
luptele de partid, și astfel pot apre-
cția situația mai cu calmitate. În ori
ce caz părerile acestora vor fi pen-
tru guvern numai material informa-
tiv, pe baza căruia își va stabili apoi
direcția politicii și atitudinii sale față
de Români.

Pe când se dau în vileag aceste
știri și altele asemenea lor, unele
chiar fantastice, guvernul a început
acțiunea de anchetare. Cum am a-
nunțat, valorosul nostru bărbat, d-l
I. Mihai dela Orăștie a fost che-
mat la Budapesta, unde îi s'a dat
prilej a-și expune vederile atât prim-
ministrului Khuen, cât și lui Tisza.

Tot pentru acest scop au mai
fost chemați la Budapesta d-nii *Par-*
teniu Cosma și *Emar oil Ungureanu*,
cari însă fiind duși în străinătate, la
băi, și-au dat părerile în scris.

În ce fel și-au expus acești vred-
nici bărbați vederile, nu se știe în
detalii, dar în general au fost de
părere, că baza de împăciuire trebuie
să o formeze susținerea mai departe
a partidului național.

În acest stadiu se află lucrurile
azi. Se asigură, și e natural, că vor
fi consultați și alți bărbați ai vieții
publice românești, între cari arhie-
rei noștri. Că ce va urma și întru

cât îi va succede guvernului a afla
o cale potrivită de apropiere și de
împăciuire, aceasta ne-o va arăta vii-
torul apropiat. În aceste momente
pentru noi e de interes cum și în ce
fel prezintă cei chemați la Budapesta
situația și gravaminele noastre și ce
cale indică ei pentru apropiere?

Fiind vorba de aplanarea con-
fliktului dintre noi și Maghiari, trebuie
mai întâi să cunoaștem *cauza acestui*
conflict. Deci întrebarea, ce ni se
impune în primul plan este: din ce
s-a iscat conflictul? Lăsând la o parte
orice animozitate și porniri de exa-
gerații, răspunsul îl putem preciza
în următoarele:

Conflictul *l-au provocat guver-*
nele maghiare, începând dela Tisza
Kálmán și până la arhi-șovinistul gu-
vern al coaliției. El s-a iscat în urma
faptului, că naționalitățile și în deo-
sebi noi Români, *ne vedeam, prin*
măsurile luate de guverne, amenin-
țată și periclitată existența națională.
Natural, că noi am protestat și am
luptat contra direcției agresive a gu-
vernelor față de noi și de aci au ur-
mat prigonirile de tot felul, contra
instituțiilor noastre, contra bărbaților
cari își ridicau glasul de apărare,
dar în deosebi contra presei noastre.
Sistarea fără motiv a cursurilor ro-
mânești dela preparandia de stat
din Deva și ordinul lui Apponyi re-
feritor la rugăciunile ungurești: iată
două puncte marcante, dela început
și sfârșit, între cari se înșirue toate
măsurile agresive ale guvernelor, luate
în detrimentul limbei și culturai și
astfel contra existenței noastre ca
popor, ca naționalitate.

Știută fiind cauza răului, e ușor
să se aplice și medicamentul pentru
sanare, dacă medicul sau medicii
sunt oameni conștii de chemarea lor
și vreau vindecarea radicală.

Toți cei ce sunt chemați la gu-
vern pentru a-și spune părerile, tre-
buie să pornească din punctul de

vedere, că apropierea sau împăciui-
rea numai așa poate deveni fapt,
dacă ni se garantează existența
noastră ca popor, dacă se va aban-
dona calea de acum, la sfârșitul
căreia ne aștepta moartea națională.
În cadrul acesta însă nu încap
nici rețeta cea mai nouă a lui Tisza
nici forțarea maghiarizării la Ap-
ponyi. Să fim bine înțeleși. Nu sun-
tem contra învățării limbei maghiare,
dar numai în așa măsură, ca ea să
nu se facă în detrimentul limbei și
culturai noastre de popor romanice.
Știm noi, că și cei mai șovinisti
dintre bărbații politicieni ai Maghia-
rilor neagă această tendență. În
scris și cu graiul viu de câte ori nu
ne-au asigurat, că nu le este inten-
ția a ne răpi limba și a ne înstrăina
de cultura noastră națională. Dar
între vorbe și fapte e o mare deo-
sebie. Să conziderăm numai direcția
inaugurată de Apponyi în privința
aceasta și vom vedea, unde voia se
ajungă acest om imbibat de șovi-
nism. Azi-mâne el sau altul aseme-
nea lui ar fi dispus prin ordonanțe,
că în bisericile noastre nu e permis
să se predice, decât în limba ma-
ghiară, și altele asemenea.

Această cale deci trebuie pără-
sită, dacă e vorba de împăciuire
sinceră. Repetăm, că cei ce vor fi
consultați la minister, au să se puie
pe baza *asigurării existenței națio-*
nale a tuturor popoarelor de la noi.
Aceasta are să fie temelia, pe care
singur se poate ridica edificiul îm-
păciuirii, luându-se dispoziții potri-
vite. *Pe aceasta temelie însă stă și*
partidul național al Românilor din
Ungaria. Este deci evident, că fără
de el sau cu încunjurarea lui, apro-
piere sau împăciuire nu se poate
face, nu e bine și consult să se
facă, căci chiar dacă s-ar face o ast-
fel de înțelegere, ea ar avea baze
șubrede, slabe și ar fi un făt nă-
scut mort. În ori ce caz o eventuală

schimbare trebuie să se facă prin
o acțiune comună a factorilor noștri
competenți.

Chestiunea română nu se poate
rezolva, cum cred unii, cu estirpa-
rea micilor abuzuri administrative și
cu abandonarea politicii de vexare
(călcarea pe bătătură a lui Tisza).
Aceste ar contribui negreșit la re-
zolvare, dar sanarea definitivă a
răului trebuie începută de la ră-
dăcină.

Mari serbări slovacesti. În zilele de
2 și 3 August n. vor avea loc în Turocz-
Szent-Márton mari serbări culturale, la
care vor lua parte nu numai reprezen-
tanții tuturor societăților slovace din Un-
garia, ci și delegații numeroși din Bohe-
mia și Rusia. În aceste zile se vor ținea
adunările generale ale societății muzeului
slovac și ale Reuniunii femeilor slovace
din Turocz-Szent-Márton. În legătură cu
aceste adunări vor avea loc reprezenta-
țiuni teatrale slovace și serbări populare.
Vor fi de față și deputații slovaci Szki-
csak, Juriga și Blaho. După terminarea
serbărilor toții oaspeții vor face o excu-
rsiune în munții Tatrai.

Salutăm cu drag pe frații noștri în
suferință întruniți sub flamura culturai
naționale slovace.

**Intrevederea dintre cancelarii Austriei
și Germaniei.** Ziarul »Fremdenblatt«, co-
mentând întrevederea de la Marienbad
dintre d-nii Kiderlen Waechter și Aeh-
rental, zice că nu se va face puțin caz
de valoarea ei actuală, de și nu este vor-
ba de a se lua deciziuni imediat impor-
tante. Conform cu cariera sa, noul secre-
tar de stat al Germaniei va avea ocaziu-
nea de a face să valoreze punctul său
de vedere în tratarea cestiunilor Orientu-
lui, pentru cari d-sa este unul dintre cei
mai buni cunoscători prin șederea sa la
București, oraș care este în această pri-
vință un centru însemnat diplomatic și
care a devenit pentru anumiți bărbați de
stat originea unei mari cariere. — În ce
privește situațiunea generală politică a-
ceasta din fericire s'a limpezit și s-a
potolit.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

Ți-am fost neînțeles cu-a mea iubire
Și ne'nțeles mă vei uita pe lume,
Poate-ai fi vrut spunându-ți mii de glume
Să-ți intrupez întreaga-ți fericire!

Dar martoră e noaptea fără nume
Când mi-ai părut în cale-o nălucire,
Zeită mi-ai părut — a mea iubire
Se pierde ca a valurilor spume

Ce pier măreț în razele de soare!
„Târziu când tu vei regăsi pierdută,
Trudita carte-a versurilor mele

Ai să te-nțebi pe lume cum putut-a
Flușta ta să stea nepăsătoare
Și ai să plângi alături de eie!

Brașov, 1910.

Alfred Moșoiu.

Spiritul românesc în Viena.

Sibiu, 19/VII. 1910.

În capitala Austriei, unde pe lângă
germanismul puternic, multe naționalități
luptă pentru existență, colonia română a
pus temelii solide la o viață românească
mult promițătoare.

Geniul românesc favorizează mult
nizuiunțelor celor câțiva fruntași din Viena,
căci sincere și mari jertfe îi se aduc pe
altarul Lui!!

Poate și împrejurări streine ajută la
opera sfântă, căci cultura germană de mult
a călcat în picioare șovinismul păcătos, ce
la noi cu atâta putere bântue. Îndeosebi
factorii publici din Viena dau curs liber
evoluziei culturale pentru oricare alt neam.

Românii tocmai, între toate naționa-
litățile au ajuns a fi chiar iubiți nu nu-
mai stimați din partea vienezilor. Și asta
o știm din experiență proprie, căci am fost
martor ocular la zeci de manifestații din
acest an școlar, cari toate ne-au asigurat
o simpatie statornică în inimile vienezilor.

Firește în aceasta privință meritul e
al coloniei noastre, o mână de oameni;
puțini, dar buni și cu suflete mari!!

Pentru a ne cunoaște și petrece îm-
preună cei de un sânge și dor, colonia de

mulți ani aranjează așa numitele »sări de
popoci« în suteranul cafenelei »Arkaden«,
cari — precum se spune — în acest an
au reușit cu desăvârșire bine. De fapt
aceste conveniri ne erau totdeauna plă-
cute, totdeauna era mare animație. Nici
cei mai în etate fruntași nu cruțau dis-
tanțele trari din oraș, ci ne făceau bucu-
ria, de-a li vedea între noi, iar dânsii se
bucurau de noi, de veseli, ce eram cu
toții.

Unii se distrăgeau la popice, băeții
dansau cu d-șoarele, iar cei mulți pove-
teau lucruri de-acasă, din Ardeal, Bucu-
vina și România. Ades ne constituiam în
șezătoare și ascultam doinele, cari ni le
interpretau cu mult sentiment doamnele,
d-șoarele și artiștii noștri studenți dela
academia de muzică. Seratele acestea s'au
ținut regulat Joia, tot la două săptămâni
din Octomvrie până 'n April.

O singură dată nu s'a dansat și a-
nume în ziua, când și-a închis ochii pe
vece primarul Lueger. Românii, cari că-
lătoresc din când în când la Viena sunt
primiți cu inimi calde la aceste conve-
niri, unde sigur vor întâlni mulți cunos-
cuți, cari cu drag doresc să afle noutățile
de-acasă.

Între manifestațiile de acum mai îm-
pozante au fost sărbările septegenarului

Maiorescu, înmormântarea lui Lueger și
corzoul din Mai.

Ne-a fost un prețios succes moral,
când la ședința festivă a societății stu-
dențești »România jună«, ținută în par-
lamentul Austriei de jos, decanul facul-
tății filosofice Mayer-Lübecke înaintea
rectorului și a întregii colonii ne-a rostit
o conferință despre Maiorescu.

La funerariile regretatului Lueger
ținuta coloniei a fost mult admirată de
milioane de oameni și apreciată de presa
germană în termeni foarte elogioși. Colo-
nia n-a cruțat jertfe materiale spre a-și
arăta o recunoștință cât mai profundă
față de memoria lui Lueger. Acest fapt
l-a relevat în mod simțitor delegatul pri-
măriei la cina dată de colonie în cinstea
țăranilor de la Orăștie, iar masa de la
»Rathhauskeller«, unde țărani români
ședeau alături de vice-primari — a fost
dată în onoarea întregului neam ro-
mânesc.

Ni s-au reîmprospătat atunci în me-
morie zilele memorandumului, când regre-
tatul Lueger singur încuraja și îndemna la
luptă deputațiunea Românilor de toți pă-
rășiți și de tron refuzată. La prohodul
ținut în capela română, anume decorată
de un arhitect vienez român — a fost de
față și sora lui Lueger și o mare depută-

De asemenea și situațiunea din Balcani, în privința căreia se pot face prevederi favorabile. Intrevederea de la Marienbad va oferi o nouă garanție, că Austro-Ungaria și Germania urmăresc în deplin acord aceeași politică în străinătate.

Ziarul «Neue Freie Presse» accentuează talentul și întinsele cunoștințe ale d-lui Kiderlen. Relevează că d-sa deja de foarte multă vreme aprecia foarte mult valoarea alianței austro-germane și importanța ei proeminentă. Ziarul adaugă: Avem acum încredere în menținerea păcii universale.

Tratatul comercial austro-ungaro-sârb a fost semnat alaltăeri de reprezentanții ambelor state.

Din Camera ungară.

În ședința de ieri a camerei ungare s'a continuat *desbaterea tratatului comercial cu România*. Dep. Barcsay, luând cuvântul, spune că tratatul cu România păgubește mica industrie a Ardealului, deci nu votează tratatul. Koșutistul Kállay acceptează tratatul. Dep. Sztérény declară pe baza materialului statistic, că tratatul corespunde în împrejurările date intereselor agrare și industriale ale Ungariei. Discuția continuă.

Tot în ședința de ieri s'a primit în a treia cetire *proiectul contingentului de recrui* și s'a trimis spre deliberare casei magnaților.

În ședința de alaltăeri ministrul de justiție Dr. Székely a prezentat cel mai nou proiect, *al reformei procedurii în cauze civile*. Acest proiect diferă mult de proiectul ministrului anterior de justiție Günther și se apropie mult de proiectul prezentat în 1902 de ministrul Plosz, care este astăzi membru al partidului muncii. Noul proiect e menit a ușura mult sarcina judecătorilor și judecătorilor în toate instanțele, a accelera procedura și a reduce cheltuielile. Proiectul a fost dat în studiu comisiunii judiciare și va avea ca raportor pe fostul ministru de justiție Plosz.

Cu privire la proiectul reformei *legii pentru apărarea țării* ministrul Hazai a făcut unui ziarist următoarele declarațiuni: Este imposibil, din cauza scurtimei timpului, ca proiectul acesta să fie dezbătut de corpurile legiuitoare încă în decursul anului curent. Imposibil este aceasta și din motivul, că de atea acum au terminat referenții speciali lucrările lor și în consecință guvernul încă nu s'a putut ocupa cu noua reformă. Din cauza aceasta prezentarea proiectului acestei reforme suferă o amânare. Nu este însă eschis, ca să putem prezenta camerei proiectul încă la sfârșitul acestui an.

țione dela primărie. La convoiul înmormântării actul funebru nu s'a putut ofența cu aplauze, ci am constatat numai pe fețele fiecărui privitor mulțămirea, cu care privea la grupul românesc și carul cu cununi plin de tricolor.

Unde însă i-a fost locul, acolo am avut parte de aplauze din abundență. Artistele române dela «Bösendorfer» numai de publicul, care a încăput în sala de concert — au putut fi aplaudate. Carul românesc dela Mai-corso a fost aplaudat de mii și mii de vienezi, care ne-au făcut ovațiuni frenetice timp de patru ore, cât am defilat înaintea lor.

Pe calea de-alungul «Prater»-ului, carul românesc a fost mult bătut cu flori, iar costumul, respective portul românesc a fost admirat și privit ca o noutate binevenită. Iar între noi băieții și fetele frumoase, era o veselie de nuntă, un tablou de-o frumusețe românească.

Sara ne-am reintors la joc cu premiul prim, triumfând între strigătele vienezilor «Vivat România!» Șezătoarea mult apreciată a d-lui Brediceanu, carea nu demult a debutat la Oradea mare, la alt an prin colonia română ar putea face și mai mare luroare înaintea elitei vieneze. Tot la acest loc notez, că la reclamul portului nostru multe vieneze germâne

La apropierea dintre Români și Unguri.

— Considerații și informațiuni. —

În chestia apropierei dintre Români și Unguri, chestie acum la ordinea zilei, s-au grăbit a da informații și a-și preciza părerile și zierele fraților din România, manifestând un viu interes față de această chestie importantă. Dăm azi unele din aceste considerațiuni.

Românii și Ungurii.

Cu acest titlu »L'Indépendance Roumaine« publică un articol, în care se reoglindează părerile cercurilor guvernamentale din România.

Iată ce spune între altele ziarul guvernamental:

»Nu ezitam de a declara, că nu aparține opiniei românești din regat să dea directivul politicii Românilor din Ungaria. Evenimentele de peste Carpați n'ar putea să ne lase indiferenți și încă mai puțin când e în joc situațiunea fraților noștri, dar aceștia au un organ autorizat, comitetul partidului național, care este compus din oameni competenți, din cei mai încercați, având ca misiune să vegheze la interesele morale și materiale de naționalitate română din regatul unguresc.

Numai ei singuri sunt în măsură să cunoască împrejurările și să hotărască.

Tot ce se încearcă în afară de acest comitet li lipsește autoritatea morală și legitimitatea și nu poate decât să vaterne cauza, ori-cari ar fi aparențele cu cari pot fi acoperite inițiativele personale.

Occupându-se apoi de cuvântarea contelui Tisza, »L'Indépendance Roumaine« spune:

»Dar d-l Tisza a făcut rezerve care ar putea ridica ideea sale generale ori-ce urmare practică. Din felul cum înțelege să realizeze aceste rezerve va depinde în adevăr punerea în execuție a principiului însuși. Astfel, omul de stat ungar începe prin a cere desființarea comitetului partidului național român, singurul organ politic pe care Români din Ungaria îl au și prin care se manifestă politicește. Înțelege oare să preconizeze prin acest mod desnaționalizarea Românilor?»

Această chestiune se pune cu atât mai natural, cu cât în programul său nu figurează dispariția altor partide maghiare acestea, care au urmăresc alte scopuri de cât să maghiarizeze toate naționalitățile de limba nemaghiară. În ce și până la ce punct concepția unui stat ungar unitar preconizat de d-l Tisza, se deosebește de concepția șovinistă și intransigentă?»

Făcând aceste considerațiuni asupra discursului contelui Tisza, »L'Indépendance roumaine« termină repetând, că aprecierea acestor puncte aparține numai comitetului național, singurul organ autorizat al Românilor de peste munți.

Cât ne privește pe noi Români, nu vom ști mai bine dovedi sinceritatea sentimentelor noastre către statul unguresc decât preconizând întreaga autoritate a comitetului național în direcția afacerilor politice a Românilor din Ungaria.

au fost la sara de silvestrul românesc în costumul nostru.

Poate aceste manifestații au costat nu numai parole, dar și multă osteneală, bărbații noștri însă sunt conștii de însemnătatea acestor lucruri și pentru prosperarea coloniei, aleargă mult și muncesc singuri a-și satisface dorințelor nobile de a ne ști ființa românească cât mai văzută și mai simpatică înaintea lumii întregi. Sinceritatea, cu care fruntașii vienezi lucrează, se arată mai bine prin faptul, că prin astfel de muncă nu tind la poziții, că n-au unde, nu vânează după popularitate, că n-au între cine, nici nu vreau să fie înscrși în șirul mecenatilor, căci n-au făcut raporturi — per longum et latum — despre speșele împreunate cu astfel de manifestații și alte multe încă, pe cari croniciarul cu săptămâni mai târziu le-a amintit prin ziare în scurt numai. Ci sunt bărbații plini de spirit sănătos românesc, cari au întins hotarele limbei noastre maice și au făcut, ca și la celălalt capăt al Dunării să lucească simbolul unității noastre, scumpul nostru tricolor.

Dr. A. B.

Nouă planuri.

Ziarul »Seara« publică cu titlul de mai sus o lungă serie de informații referitoare la chestia apropierei dintre Români și Unguri, trimise de corespondentul ei din Budapesta. Dăm din aceste următoarele:

La discuțiunea adresei, un deputat din opoziție a caracterizat foarte bine actualul guvern maghiar, socotindu-l că are două suflète:

Și mai bine i-s-ar fi zis guvernului: monstru cu două capete.

Unul este Khuen-Hédervory, celălalt e Tisza. Primul reprezintă politica Vienei, al doilea este expresiunea tipică a vechiului șovinism unguresc, a politicii de rassă în contra nemaghiarilor. Și unul și altul umblă să amăgească mai ales pe Români, cari sunt elementul cel mai puternic între naționalități și cari au importanțele lor legături de sânge și de cultură cu regatul român.

În deosebire de Tisza, care urmărește politica sa proprie, moștenită dela tatăl său, contele Khuen-Hédervary este numai instrumentul politicii vieneze, care-l împinge la o apropiere de Români, ca să nu indispuină până la extrem opinia publică a României, tocmai în actuala situație externă, destul de nesigură.

De aci contrazicerile evidente între tactica lui Tisza și tactica lui Hédervary față de Români. De aci însă și buna lor înțelegere în ceea ce privește scopul final: amăgirea și exploatarea naționalităților nemaghiare și mai ales a Românilor.

*

În tabăra așa zișilor »moderați« români este mare descurajarea din pricina rezultatelor dezaastroase ale discursului rostit de Tisza. Acesta nu și-a putut ajunge scopul de a se impune ca arbitru al conflictului între Maghiari și Români. El n-a putut să câștige pe seama umilului său prietin, călugărul Mangra, nici chiar încrederea contelui Khuen-Hédervary.

Intr-adevăr, atât în discursul său, cât și în declarațiuni intime, primul ministru a ținut să arate, că el nu va trata eventualele condițiuni ale unei apropieri nici cu Mangra, nici cu »moderații« ceilalți, ci cu alți naționaliști și cu reprezentanții parlamentari ai partidului național român, cu cari a mai tratat și înainte de alegeri.

Această atitudine destul de interesantă a lui Khuen-Hédervary, se explică prin faptul, că unii factori hotărâtori din Viena se tem de Români moderați ai lui Tisza, pe care-i socotesc ca unele oarbe ale politicii ungurești și pretind lui Hédervary să trateze cu partidul național român, care face opoziție categorică tendințelor maghiare separatiste.

*

Însă cum de mai stăruiește Khuen-Hédervary să trateze cu aceia, pe cari de acord cu Tisza și Jeszenszky i-a »zdrobit« în alegeri?

Secretul este următorul: În unele cercuri foarte influente ale Curții din Viena și mai ales în cercurile intime ale Arhiducelui Francisc Ferdinand este mare nemulțămirea din pricina campaniei electorale sălbatice în contra Românilor și a celorlalte naționalități nemaghiare. Acești factori importanți din Viena se tem mai ales de revolta sufletească a elementului românesc, din Ungaria și din regatul României, pentru că o schimbare bruscă în sentimentele Românilor față de Austro-Ungaria ar însemna începutul unor încercături și primejdii incalculabile pentru politica Habsburgilor în Balcani și pentru situația internațională a monarhiei.

De teama unor asemenea eventualități extrem de neplăcute s-au făcut cunoscutele manifestațiuni de prietenie austro-română cu prilejul vizitei Arhiducelui Francisc Ferdinand la Sinaia și tot de teama asta se înzistă acuma la Viena, ca guvernul lui Khuen-Hédervary să facă o pace oarecare cu Români naționaliști, cari reprezintă masele populare și nu cu »moderații« răsleți, cari n-au nici un sprijin în popor și sunt odioși în ochii opiniei publice din regatul român.

Congresul învățătorilor din România.

Constanța, 15 Iulie v.

Miercuri s'a deschis aici congresul tuturor învățătorilor din țară în prezența ministrului Haret. Cu trenurile de dimineață au sosit vre-o 1000 învățători, căroro li s'a făcut o primire din cele mai călduroase.

D-l Ionescu, secretarul general al pri-

măriei, a urât bună venire congresiștilor. D-l Papadopol, învățător la Anadolchioi, a urât congresiștilor bun venit din partea învățătorilor locali. D-l Dumitrescu, învățător din Buzău, aduce mulțumiri autorităților locale pentru frumoasa primire făcută învățătorilor.

Se formează apoi un cortegiu în frunte cu muzica militară, parcurgând str. Carol până la piața Independenței, unde la statuia Ovidiu, publicistul Petre Vulcan a ținut o scurtă cuvântare. Au mai vorbit d-nii Pompiliu și Niculcea, după cari ia cuvântul *învățătorul turc Osman Bectas* din Hârșova, care după ce aduce salutul în numele corpului didactic musulman, arată că toate naționalitățile din Dobrogea mulțumită unei administrațiuni nepărtinitoare, s'au unit și au format un corp puternic și inviolabil.

Din piața Ovidiu congresiștii s'au dus la catedrală unde s'a oficiat un serviciu divin. După terminarea Te-Deumului, congresiștii s'au reunit în sala Elpis, unde s'a deschis congresul.

D-l Ionescu *Lungu*, președintele asociației învățătorilor, a făcut istoricul congreselor învățătorilor insistând asupra activității extra-școlare a învățătorilor.

D-l Spiru *Haret*, ministrul instrucțiunii, a spus că se simte foarte fericit în mijlocul învățătorilor dela sate. *Desăvârșirea neamului nostru*, a zis ministrul, trebuie să fie ținta către care să se îndrepte toată atenția corpului didactic. Din aproape 7 milioane de locuitori nu putem conta azi decât pe un milion și jumătate de știutori de carte. Acum 20 de ani alfabetii erau 12 la sută. Azi numărul lor s'a ridicat la 40 la sută. Acum 20 de ani numărăm 1700 absolvenți ai învățământului rural, azi numărul lor se ridică la 35.000. D-l Haret a mai vorbit despre progresele făcute în ultimul timp de instituția băncilor populare, a cercurilor culturale și școlăle de adulți. Cu privire la revoltele din 1907 d-l Haret a spus că pricina acestor mișcări nenorocite a fost mizeria țărănilor sleit la pungă și nepregătit sufletește. Să luptăm, a încheiat d-sa, pentru îmbunătățirea stărei materiale și intelectuale a țărănimii. Păstrați-vă curajul și mergeți cu Dumnezeu înainte.

După vorbirea d-lui ministru, care a fost acoperită de aplauze zgomotoase, congresul și-a început lucrările.

Convocare

la adunarea cercuală a despărțământului XI Blaj al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ce se va ținea la 2 August n. 1910, sârbătoarea sfântului prooroc Ilie, în comuna Ohaba.

După sf. liturghie se va ținea adunarea în biserică cu următorul program:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Raportul comitetului cercual și al cassarului despre anul 1908/9.
3. Alegerea a 3 comisiuni, a) pentru cenzurarea raportului comitetului, b) pentru cenzurarea raportului cassarului, c) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi.
4. Dizertațiune, de prof. Alexandru Ciura.
5. Raportul comisiunilor de sub p. 3.
6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii.
7. Alegerea unui juriu de 3 persoane pentru premiarea obiectelor din expozițiune.
8. Eventuale propuneri.
9. Alegerea a doi membrii pentru verificarea protocolului.
10. Închiderea adunării.

După prânz la 3 oare: vizitația expoziției de lucruri de mână în școală și distribuția premiilor.

La această adunare invităm pe toți membrii Asociațiunii și pe cei ce doresc înaintarea poporului român.

Blaj, la 23 Iulie n. 1910.

Ioan F. Negruțiu m. p., Al. Ciura m. p., directorul desp. secretarul desp.

Insemnăm comunele ce se țin de despărțământul Blaj.

Din cercul pretorial Aiud: Ocnișoara

Din cercul pretorial Blaj: Bucerdea grănoasă, Cisteiul român, Crăciunel, Blaj, Ciutud, Tiur, Veza, Mănărade, Lupu, Spătaș, Cenade, Cergăul mic, Cergăul-mare, Beșinău, Ohaba, Colibi, Tău, Roșia de Seacă, Țapu, Soroștin, Broșteni.

Din cercul pretorial Hususău: Petrișat, Iclod, Sâncel, Pănade, Spini, Bia, Valea Sasului, Sânmiclăuș, Șona, Bălcaci, Jidveiu

Cheslâr, Tăuni, Micăsasa, Lunca, Lodroman, Hususău, Glogovet.

Din cercul pretorial Teiuș: Mihail, Obregea.

ȘTIRI.

Recrutarea pentru anul 1910. Primim spre publicare următorul avis din partea magistratului orașului Brașov. Recrutarea din anul 1910 se ține în Brașov în timpul dela 1 până la 3 August 1910 în locul de asenare Hotel Central, în fiecare zi dela 8 dimineata. La 1 August 1910 sunt obligați a se prezenta în ordinea losului și în fine afară de cei menționați acei tineri obligați la arme din clasa I-a a vârstei înțelegând pe cei născuți în anul 1889, cari sunt induși sub numerii de los 1 până 244. La 2 August vin la rând cei obligați la arme din clasa II-a, născuți în anul 1888 după clasa vârstei și după numărul losului, și cei obligați la arme din clasa III-a, născuți în anul 1887 după clasa vârstei și după numărul losului. La 3 August 1910 urmează asenarea acelor tineri obligați la arme, cari sunt străini și pentru cari au sosit listele de asenare dela autoritățile de acasă.

Principele Carol al României, însoțit de doi prieteni, a vizitat ieri după amiază orașul nostru, venind dela Sinaia cu automobilul.

La concursul aviativ de Duminecă. Se aduc la cunoștința publicului doritor de a participa Duminecă după amiază la concursul aviativ, încă următoarele amănunte:

Începutul zborului se anunță cu 3 pușcături de piulițe. Tramvaiul pleacă dela promenada de jos primul la 12 oare și apoi tot la câte 1/2 oară. Bilete de 1 cor. se vând la gară și la stația Brassó-Külváros. Mașinile sosesc azi după amiază, iar aviaticii mâne. Bilete se mai pot lua Duminecă dela 8—12 în tipografia Herz.

Boala vitelor cornute. S-a constatat în mod oficial, că în mai multe comune din comitatul Brașov și comitatele învecinate bântue între vitele cornute boala de unghii și de gură. Din cauza aceasta este oprit de-ocamdată până la alte dispozițiuni a se aduce vite cornute la târgurile săptămânale, ce se țin în Brașov.

Aviaționismul în armata română. D-l general Crăiniceanu, ministrul de război al României, are intențiunea de a institui pe lângă compania de aerostație militară, o secție de ofițeri aviatori. Pentru acest scop și în așteptarea desăvârșirii experiențelor domnului inginer Aurel Vlaicu, d-l ministru de război a hotărât să formeze mai mulți ofițeri piloți, pentru diferitele tipuri de aereplane existente, începând astfel organizarea numitei secțiuni. Ministerul de război primind în acest sens mai multe propuneri de la diferitele școli de pilotaj din străinătate și din partea aerodromului de la Chitila, d-l ministru Crăiniceanu, a delegat pe d-l maior Macri și pe doi ofițeri ai companiei de aerostație, să viziteze aerodromul și să depună un raport, conținând condițiunile în care ofițerii români ar putea să ia lecții de pilotaj la Chitila. Cu toate acestea, ori-care ar fi concluziunile raportului, d-l general Crăiniceanu este hotărât a trimite doi sau trei ofițeri, pentru a obține brevetul de pilot în străinătate.

Ministru român la Reghin. D-l Em. Costinescu ministru de finanțe, a vizitat zilele aceste Reghinul și s-a așezat în anurașul d-sale au fost primiți în Reghinul săsesc de către d-nii avocați dr. Popescu și Harșia. După amiază d-l Costinescu a plecat spre Turda.

Duel. Din Predeal ni-se scrie: În urma unei altercații violente la gara Predeal între d-l Alex. Costescu și un căpitan de honvezi din Brașov o întâlnire pe teren cu spada a avut loc pe valea Timișului. Căpitanul de honvezi a fost rănit și pansat pe loc de d-l dr. Fotino.

Transacțiunile asupra grăului nou devin din zi în zi mai importante la Brăila. Luni erau la gară aproape 1.600 de vagoane de cereale și în port 40 de vapoare încărcate.

Profesor român în Statele Unite. D-l profesor Mrazek care a fost chemat de guvernul Statelor-Unite spre a face studii petrolifere în statul Wyoming, și-a început lucrările geologice pe terenurile petrolifere din acest stat.

Condamnarea unui bancher eschroc. După 35 ședințe tribunalul corecțional din Paris s'a pronunțat în afacerea bancherului

lui Rochette, inculpat de escrocherie, împreună cu mai mulți alții, și de infracțiune la legea asupra societăților. Tribunalul a osândit pe Rochette la doi ani de închisoare și la 3000 fr. amendă; pe Le-cacheux la 4 luni închisoare și 1000 fr. amendă, pe Crevecoeur și pe Demayer la 5000 fr. amendă.

Dela oficiul de dare al orașului, primim spre publicare următoarele: Proprietarii, cari posed puști de vânat și cari reflectează la scutirea de dare, se provoacă să-și acvire dela oficiul orașenesc de dare blanchete, în cari trebuie induse datele prescise. Blanchetele să se depună apoi la același oficiu cel mult până la 15 August a. c.

Lupte sângeroase au avut loc alături-eri la granița ținuturilor Tunis-Tripolis între Turci, Arabi și Francezi. După știri sosite din Constantinopol au rămas pe teren mai multe sute de morți și răniți. La Medina s'a dat deasemenea o luptă sângeroasă între Turci și Arabi. Acești din urmă au suferit mari pierderi.

Un plan sistem »Schweighofer« este de vânzare cu un preț convenabil. A se adresa la Redacție.

Muzică la promenadă. Orchestra orașului va cânta mâne, Sâmbătă, la orele 5 1/2 la promenada de jos.

În grădina Hotelului Central va concentra mâne seară, muzica militară. Intrarea liberă.

Academia română.

Concursuri pentru premii.

A. Premii pentru cărți publicate.

I. Premii generale.

1. **Premiul Năsturel** de 4.000 lei, se va da, în sesiunea generală din anul 1911, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1910 până la 31 Decembrie 1910. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1910.

2. **Premiul Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public,** de 1.500 lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, pentru cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1 Noembrie 1906 până la 31 Decembrie 1910. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1910.

3. **Marele Premiu Năsturel,** de 12.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1913, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1909 până la 31 Decembrie 1912. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 Decembrie 1912.

Premiile Secțiunii Literare.

4. **Premiul Eliade-Rădulescu,** de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, pentru o scriere de literatură sau de filologie, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noembrie 1906 până la 31 Decembrie 1910. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1910.

5. **Premiul Adamachi,** de 5.000 Lei divizibil, se va da, în sesiunea generală din 1912, pentru scrieri de literatură sau de filologie, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1909 până la 31 Decembrie 1911. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1911.

6. **Premiul Eliade-Rădulescu,** de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1915, pentru o scriere de literatură sau de filologie, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decembrie 1914. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1914.

7. **Premiul Adamachi,** de 5.000 lei, divizibil, se va da, în sesiunea generală din 1915, pentru scrieri de literatură sau de filologie, cu cuprinsul moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii

printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912, până la 31 Decembrie 1914. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1914.

Premiile Secțiunii istorice.

8. **Premiul Hagi-Vasile,** de 5.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1912, pentru scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent și publicate în timpul dela 1 Noembrie 1905 până la 31 Decembrie 1911. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1911.

9. **Premiul Adamachi,** de 5.000 lei divizibil, se va da, în sesiunea generală din 1913, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, de cuprins moral, în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1910 până la 31 Decembrie 1912. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților istorice, economice, juridice, filozofice, propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1912.

10. **Premiul Eliade-Rădulescu,** de 5.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1913, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1909 până la 31 Decembrie 1912. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1912.

Premiile Secțiunii științifice.

11. **Premiul Adamachi,** de 5.000 lei divizibil, se va da, în sesiunea generală din 1911, pentru scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chemie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate, în general), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1908 până la 31 Decembrie 1910. Terminul depunerii la cancelaria Academiei în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1910.

12. **Premiul Statului Lazar,** de 5.000 lei, se va da, în sesiunea generală din anul 1912, pentru o scriere cu conținut științific, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chemie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1910 până la 31 Decembrie 1911, sau pentru cea mai importantă invențiune științifică făcută dela 1 Ianuarie 1910 până la 31 Decembrie 1911. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1911.

13. **Premiul Adamachi** de 5000 lei, divizibil, se va da, în sesiunea generală din anul 1914, pentru scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chemie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decembrie 1913. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1913.

14. **Premiul Statului Lazar,** de 5.000 lei, se va da în sesiunea generală din anul 1914, pentru o scriere cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decembrie 1913. Sau pentru cea mai importantă invențiune științifică făcută dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decembrie 1913. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Decembrie 1913.

(Va urma)

Pentru Românii din Sibiu. Onoratul public românesc din Sibiu și jur este avizat, că „Gazeta Transilvaniei“ se află de vânzare cu numărul în Sibiu la colectura loteriei de clase și vânzare de ziare a d-rei *Hermine Frank, în strada Cisnădiei.* Prețul unui Nr. 10 fil.

Varietăți.

Un inventator sărac și o invenție de 3 miliarde. — Într'un sat din Franța trăiește uitat și în sărăcie, d-l Pierre Martin în vârstă de 85 ani. El a descoperit mijlocul pentru facerea oțelului cunoscut azi sub numele de oțel Martin prin descarburearea fontei cu ajutorul ferului. În 1864, împreună cu fratele său Emil, au instalat cel dintâi cuptor la Sireuil (Charente). Brevetul de invenție a fost atacat în urmă și Martin și-a pierdut toată averea în proces.

Un comitet, presidat de Henri Le Chatelier, s'a constituit în Paris pentru a onora cum se cuvine pe marele și nenorocitul inventator. S'a deschis o listă de subscripție pentru a dăru inventatorului un dar de onoare. Fabricanții din Franța s'au înscris cu 100 de mii de lei, iar cei din Germania au subscris până acum 20 de mii de mărci. De sigur că din Anglia și Statele-Unite vor veni de asemenea sume însemnate. O serbare va avea loc în luna viitoare pentru a cinsti cum se cuvine pe inventatorul unui procedeu care produce astăzi oțel pentru 3 miliarde pe fiecare an. Tot vorba românească: Mă bine mai târziu decât nici odată.

Două vapoare uriașe construiește societatea White Star Line în șantierele Harland și Wolf din Belfast. Aceste vapoare, Titanic și Olympic, vor fi lungi de 287 m., late de 30,7 m. și vor avea o desloacuire de 60 mii tone, întrecând astfel tot ce plutește pe mare în mărime. Numai partea mașinilor lor, de 45 mii de cai putere, și iuteala lor, de 21 noduri, sunt întrecute de acelea ale vapoarelor societății Cunard Line, Mauritania și Lusitania, care au mașini cu 68 mii cai putere și iuteala 25 noduri, deoarece Titania și Olympic nu vor fi vapoare de mare iuteală. Nu se știe dacă aceste două vapoare vor fi întrecute în curând și de vor aduce câștiguri mai mari pentru societate ca cele de azi. În cei din urmă 70 de ani, lungimea vapoarelor s'a împătrit, lățimea s'a întreit, desloacuirea a ajuns de trei-zeci ori mai mare, puterea mașinilor a ajuns de 92 de ori mai mare, iar iuteala acestor vapoare mari s'a întreit.

Planeta transneptuniană. — E vorba de o planetă, ce ar face ocolul Soarelui dincolo de orbita celei mai depărtate dintre planete, Neptun sau planeta lui Le Verrier, și din care cauză i se zice — fără măcar să fi dat până acum cineva cu ochii de ea — planeta transneptuniană. Astronomul Pikerling a publicat un program amănunțit de cercetările ce trebuiesc să se facă în cursul anului pentru ca să se poată pune... ochiul pe această planetă, care nu există până acum decât în închipuirea astronomilor. Regiunea cercetată până acum cuprinde 25 grade din ecliptică și, cu toate că s'a dedus existența planetei, precum și longitudinea ei, pentru un moment astronomii n'au nici o speranță să-i găsească latitudinea, din cauza masei ei extrem de mică. Pe iarna viitoare s'unt proiectate scrutări ale cerului într'un brâu care să se întindă cu 15 grade de-așupra și tot cu 15 grade dedesuptul eclipticei.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 29 Iulie. (Telegr. part.) Comisiunea V-a de cenzurare a camerei deputaților, întrunită ieri a amânat discuția asupra contestației alegerii de deputat al cercului Făgăraș pe ziua de 3 Oct. a. c.

Coresp.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

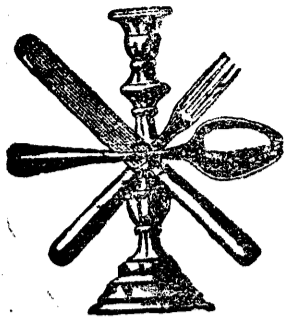
Redactor respons.: Ioan Spudercu.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul De Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzendorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

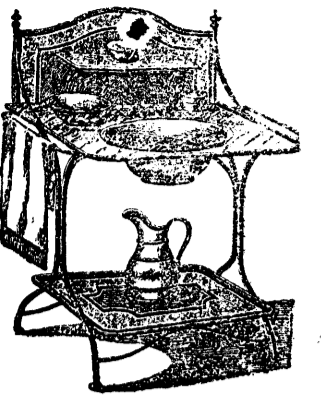

DRAUDT & JECKEL

fierărie

Braşov, strada vămii 16. (Etagiul I.)

Despărţământ special de unelte de **casă**, de **bucătărie** şi **conomie**,
mobile de fier, întocmiri pentru canalizare şi de băi.

ATENŢIUNE.

„AIDA” VERGE şi **„BLUE STAR” CONTINENTAL**

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunţ!
FERŢI-VA DE IMITAŢIUNI FĂRA VALOARE!

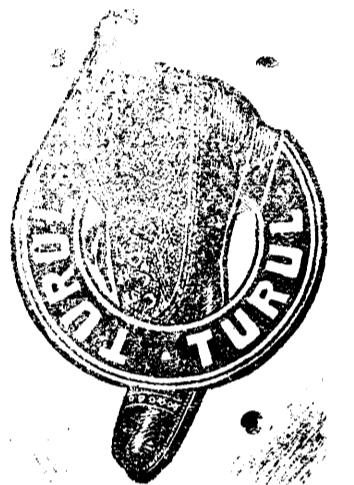
SPECIALITATE

Original Goodyearwelt

GHETE TURUL

cu tot preţul ieftin sunt lucrate din cel
mai bun material în forma cea mai fru-
moasă şi elegante, fason modern neîntrecut

120 Filiale în toate oraşele mai **CATALOGHE ILUSTRATE FRANCO** Cea mai mare fabrică de încălţa-
urari din ţară şi străinătate. : : : minte din monarchie. : : :

CELE MAI BUNE GHETE

din ziua de azi.

„TURUL” Societate pe acţii în TIMIŞOARA.
Cel mai mai mare asortiment de tot felul de ghete de cea mai bună calitate.

Filiala Braşov, strada Porţii.

Pentru aranjarea locuintei modern

aflaţi un asortiment mare şi ales la

Warenhaus, (Târgu grâului Nr. 9.)

cu preţuri de tot ieftine.

Covoare, pentru odaia de locuit, de mâncare şi salone.

Perdele, Mull, Etamin, şi Gardine ţesute în colori.

Garnituri de pat şi masă, de in, lână şi Peluche.

Gardine de vară, Roulcux şi Jalonsi.

Coperte pentru divanuri şi otomane.

Flanel, Plapome şi Mindire.

Păr de cal şi pene de gâscă.

! Frate Pista barátom!

Azi ne întâlnim

la

Restaurant

SUCIU

pe Promenadă.

Comersant român

cu un venit curat de 600 coroane anual,
în etate de 40 ani, bine situat, cu prăvă-
lie frumoasă în oraş, caută consoartă în
etate potrivită pentru dânsul, cu o zestre
mai însemnată.
Reflectantele serioase sunt rugate a se
adresala redacţia acestei foi sub «Bănăţian.»

De arendat

Domnul Nicolae Marica din Braşov vechi
strada laterală 41. Are paşune de dat
pentru 1000 oi miriste şi pădure. Re-
flectanţii să se adrese sus numitului.

HERKULES MOTORVALLATAI

ELISMERT LEGNIRESEGG
CSEPLŐKESZLETEK
TELJES JÓTÁLASSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTERINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐCRŐ ÓRÁNKINT
NB. 12-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

COLEŞA & PANA

Coloniale, Delicatesse, Vinuri, Ape Minerale, Şuncă de Praga şi Ice Negre

BODEGA.— Str. Hirscher, No. 3